

AKTUELNOSTI:

HIV/AIDS

U istoriji side, Svetski dan borbe protiv side ima posebno mesto i značaj. Od 1988. godine 1. decembar je dan za koordinisanu internacionalnu akciju borbe protiv side. Svake godine obeležava se određenom porukom. "Živi i neka drugi žive" je tema dvogodišnje svetske kampanje. Ova dvogodišnja Kampanja usmerena je na eliminaciju stigmatizacije i diskriminacije, koje od samog početka prate epidemiju side.

Prema proceni UNAIDS-a i SZO danas u svetu živi oko 40 miliona ljudi inficiranih ili obolelih od side, među kojima je oko 2,5 miliona dece uzrasta do 15 godina. Samo u 2003. godini procenjuje se da je bilo oko 5 miliona novih infekcija i oko 3 miliona smrtnih slučajeva.

U Vojvodini su prvi slučajevi side otkriveni 1987. godine. Do sada je prijavljen 101 slučaj side od kojih je 83 sa smrtnim ishodom. Kao i u čitavoj zemlji, najveći broj obolelih pripada dobnj grupi od 30-39 godina (40%). Vodeću transmisivnu grupu u Vojvodini čine muškarci koji imaju seksualne kontakte sa muškarcima (44%), a zatim heteroseksualci (22%) i intravenski korisnici droga (9%). Među obolelima i dalje značajno učešće imaju osobe sa hemofilijom koje su zaražene kontaminiranim antihemofilnim faktorima pre otkrivanja virusa i uvođenja bezbednih preparata. Mada se ovim putem infekcije više ne dešavaju, ova struktura transmisivnih grupa se odrazila na distribuciju bolesti u populaciji. Broj obolelih muškaraca je 6 puta veći u odnosu na broj obolelih žena u Vojvodini.

Borba protiv diskriminacije i stigmatizacije podrazumeva i pravo na zdravstvenu zaštitu, pravo na edukaciju, pravo na testiranje.

Cilj nam je, da shodno preporukama SZO, što većem broju mladih, uzrasta od 15-25 godina omogućimo testiranje na HIV, dostupnost informacija pre svega u vezi puteva širenja i mera zaštite prilikom svakog kontakta sa lekomom.

Savetovanje i testiranje na HIV u Vojvodini vrše: Institut za zaštitu zdravlja Novi Sad i zavodi za zaštitu zdravlja u Subotici, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Kikindi, Zrenjaninu i Pančevu.

INFORMACIJA O MENINGOKOKNOM MENINGITISU U MOSKVI

Incidenca meningokokne bolesti u Moskvi u periodu 1997-2003. godina kretala se u intervalu 2,1-2,9/100000 stanovnika. Najviše stope registrovane su 2000. godine (2,9/100000 stanovnika). Od 1999. do 2003. godine u grupi uzročnika dominirala je serogrupa B (40% svih izolata). Udeo uzročnika serogrupa A iznosio je od 23% do 38%, a serogrupa C od 21% do 37%.

Značajno povećanje obolevanja registrovano je 2003. god. Tokom prvih 10 meseci, prijavljena su ukupno 273 slučaja (incidenca 3,17/100000), što predstavlja povećanje za 44% u poređenju sa 189 slučajeva registrovanih u istom periodu 2002. godine (2,19/100000). Incidenca u grupi dece je povećana za 60% (140 slučajeva obolelih; incidenca 11,15/100000), i viša je šest puta u odnosu na incenciju registrovanu u grupi odraslih osoba (1,81/100000). Uzrasnoj grupi dece do 8 godina starosti pripada 70% obolelih. Obolevanje u grupi odraslih osoba povećano je za 30% u odnosu na isti period predhodne godine.

Zaključno sa današnjim datumom prijavljena su ukupno 24 smrtna ishoda, od čega 10 u pomenutoj uzrasnoj grupi dece. U 2003. godini, u 58% slučajeva infekcija je bila izazvana serogrupom A.

TRBUŠNI TIFUS U PARIZU POREKLOM IZ UGOSTITELJSKE RADNJE

Pet slučajeva trbušnog tifusa prijavljena su u Francuskoj tokom oktobra 2003.god., kod pacijenata koji nisu putovali u endemska područja tifusa i koji su bili stanovnici 4 administrativne oblasti Francuske (uključujuću Pariz).

Pacijenti su imali prve simptome tifusne groznice između 28 septembra i 10. oktobra. Svi su hospitalizovani, i nakon oporavka otpušteni. Za sve pacijente je bilo zajedničko da su se hranili u nekoliko različitih restorana, dok je četvoro njih jelo mešanu salatu iz iste sendvičare u 16. okrugu u zapadnom delu Pariza. Dvoje od ovih pacijenata su posećivali sendvičaru nekoliko puta tokom nedelja koja su prethodile nastupanju simptoma. Poseta sendvičari je bila jedina ekspozicija koja je bila zajednička za svo četvoro pacijenata. Peti pacijent je radio jednom nedeljno u 16. okrugu i tada je povremeno kupovao sendviče od različitih prodavaca, međutim nije se mogao setiti od kojih.

Oko 90 slučajeva tifusne groznice se prijavljuju svake godine u Francuskoj i 80% ovih potiču iz zemalja gde je tifus endemska bolest i to najčešće Severna Afrika, Azija i Subsaharska Afrika.

TETANUS MEĐU INTRAVENSKIM KORISNICIMA DROGE U ENGLESKOJ

U periodu juli-novembar 2003. godine registrovano je 5 slučajeva tetanusa među intravenskim korisnicima droge (IKD) u Engleskoj. Samo tokom novembra su prijavljene 4 obolele osobe. Većina obolelih IKD je ženskog pola (4) uzrasta od 20 do 26 godina. Svih pet osoba je oporavljeno. Šesti bolesnik je prijavljen krajem novembra i ubrzo je i egzistirao zbog respiratornog aresta.

Tetanus kod IKD se retko dijagnostikuje u Engleskoj, nasuprot SAD, gde ova grupacija učestvuje sa 15% do 18% među svim slučajevima tetanusa u periodu 1995.-2000. godina. Razlozi pojave tetanusa mogu biti kontaminirana droga, kontaminirani dodaci drogi i postupci aplikacije droge.

Vakcinalni status obolelih od tetanusa nije poznat u potpunosti, ali se pretpostavlja da su bar nekad primili vakcinu, jer je obuhvat vakcinacijom u područjima gde žive bio visok. Kod obolelih treba što pre primeniti hiperimuni gamaglobulin protiv tetanusa da bi se spasao život, kao i vakcinaciju prema indikacijama.

Pored tetanusa, među IKD u Škotskoj, Irskoj i Engleskoj tokom 2000. godine je registrovana epidemija teške bolesti i smrti sa bakterijom Clostridium novyi. Ova bakterija je bila prisutna u heroinu, a uzimali su ga uglavnom preko intramuskularnih i subkutanih injekcija. U toj epidemiji je bilo 108 obolelih i 44 smrtna slučaja.

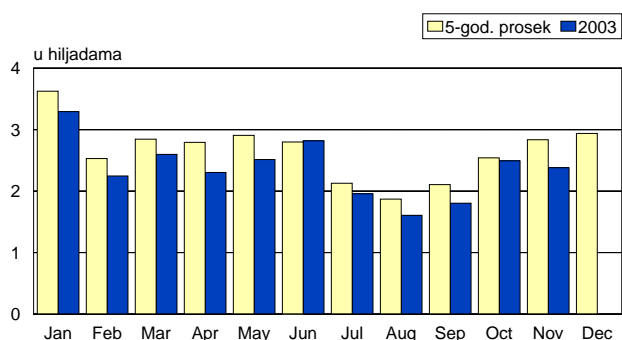
SLUČAJ RABIJESA KOD DETETA U FRANCUSKOJ, KOJE JE BORAVILO U GABONU

Slučaj humanog besnila prijavljen 22. oktobra 2003. u Institutu za Zdravstvenu Zaštitu, je bilo trogodišnje dete, koje je hospitalizovano sa encefalitisom u regiji Liona u istočnoj Francuskoj. Dete se verovatno inficiralo u avgustu 2003., kada se igralo sa nevakcinisanim psima tokom boravka u Gabonu.

Od 1977. godine u Francuskoj je zabeleženo 19 slučajeva humanog besnila, koji su svi importovani sa endemskih područja izvan Francuske. Poslednji autohtoni slučaj u Francuskoj je viden 1924. godine. Ovo je korisan potsetnik da se slučajevi besnila i dalje importuju u Evropu iz mnogih zemalja gde je rabies i dalje endemska u životinjskoj populaciji.

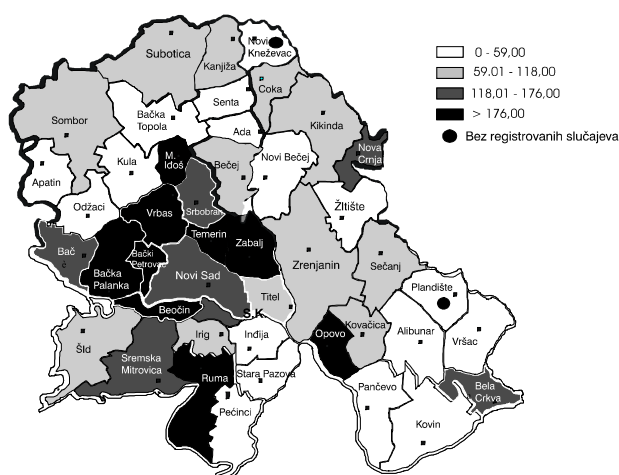
EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA ZARAZNIH BOLESTI U VOJVODINI

U novembru 2003. godine u Vojvodini je registrovan 2381 slučaj zaraznih bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju. U poređenju sa novembrom 2002. godine prijavljeno je 1015 slučajeva manje. Kao što se vidi na grafikonu, broj prijavljenih slučajeva je niži od petogodišnjeg proseka za mesec novembar za 19%.

Incidencija u novembru 2003. bila je 117,12 na 100.000 stanovnika.

Najviša incidencija zabeležena je u opštini Bački Petrovac (994,48/100.000), a slede Temerin i Mali Idoš. U opštinama Novi Kneževac i Plandište nije registrovan ni jedan slučaj zaraznih bolesti (kartogram).

Vodeća oboljenja bila su: varicella (1243 obolelih), streptokokni tonzilitisi i faringitisi

(485) infectiones intestinales bacteriales (143), i herpes zoster (81). U odnosu na isti mesec prošle godine, porastao je broj obolelih od varicellae,

DIJAGNOZA	NOVEMBAR 2002.	NOVEMBAR 2003.	Inc./100.000
VARICELLA	1091	1243	61.14
TONSILLITIS/PHARYNGITIS STREPTOCOCCICA	423	485	23.86
INFECTIO INTESTINALIS BACTERIALIS	126	143	7.03
HERPES ZOSTER	124	81	3.98
SCABIES	163	79	3.88
SCARLATINA	94	57	2.80
INTOXICATIO ALIMENTARIA BACT.	37	51	2.50
ENTEROBIOSIS	65	31	1.52
DERMATOPHYTOSIS NON SPECIFICATA	41	31	1.52
SALMONELLOSIS	63	31	1.52
UKUPNO	2227	2232	109.79

streptokoknih tonzilitisa i faringitisa, bakterijskih infekcija creva i intoxicatio alimentaria bacterialis, dok je opao broj obolelih od herpes zoster, scabies, scarlatinae, enterobiosis, dermatophytosis i salmonellosis (tabela).

Od bolesti protiv kojih se sprovodi sistematska vakcinacija, prijavljena su tri slučaja rubeole kod nevakcinisanih osoba, starosti 6 meseci i 10 godina i kod vakcinisanog deteta starosti 2 godine. Registrovan je i 1 slučaj parotitisa kod nevakcinisanog deteta starog 8 godina. U novembru je prijavljeno i 16 slučajeva hepatitisa A, dok ostalih hepatitisa nije bilo. Nije prijavljen ni jedan slučaj sepse.

EPIDEMIJE

Tokom novembra je registrovano 8 epidemija. Četiri epidemije su se širile alimentarnim putem (2 salmoneloze, 1 enteritis campylobacterialis, 1 intoxicatio alimentaria bacterialis), dve su se širile aerogeno (TBC), a dve epidemije su se širile kontaktom (shigellosis i hepatitis A).

UMRLI

U novembru 2003. nisu registrovani smrtni slučajevi od zaraznih bolesti.

do 30. novembra 2002. i 2003. godine

Opština	respiratorne		crevne		parazitarne		vektorske		venerične		zoonoze		ostale	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Bač	55	87	36	121	16	35	5	11	3	1	0	0	6	14
B.Palanka	413	657	281	325	85	92	15	30	16	27	2	0	86	96
B.Petrovac	142	249	120	87	21	23	1	0	6	3	2	1	22	26
Beočin	180	224	106	275	33	45	12	13	3	9	3	1	22	33
Bečej	680	217	136	74	24	30	1	2	57	21	2	0	3	22
Vrbas	722	482	67	318	41	34	0	1	5	12	2	2	46	82
Žabalj	147	390	115	70	29	36	6	4	14	11	1	1	18	9
Novi Sad	3726	4392	1361	1381	602	931	76	85	499	700	41	23	393	682
Srbobran	142	257	10	58	13	39	0	2	4	4	0	0	11	27
Temerin	245	502	54	195	20	54	3	9	6	25	0	0	10	39
Titel	291	150	58	86	26	33	3	1	4	7	3	0	5	18
S.Karlovc	81	85	39	30	28	10	3	0	0	0	2	1	11	22
Indija	140	272	81	74	19	18	1	6	4	8	4	1	13	27
Irig	143	106	124	12	15	20	3	3	0	3	2	0	13	14
Pećinci	153	114	23	34	20	16	0	0	0	0	0	2	25	27
Ruma	429	658	47	65	88	49	2	1	5	3	1	1	53	74
S.Mitrovica	360	385	91	221	79	63	10	13	4	4	14	24	32	34
S.Pazova	971	356	95	21	72	31	0	0	0	0	10	0	46	20
Šid	114	246	7	15	22	11	2	6	0	0	1	0	11	17
B.Topola	654	100	23	21	10	11	5	4	1	1	8	0	18	25
M.Idoš	20	138	9	11	3	2	0	1	1	2	0	0	8	17
Subotica	1059	1043	252	350	45	46	6	7	37	56	3	3	118	123
Apatin	195	105	54	17	2	5	1	1	5	2	3	2	3	11
Kula	335	388	57	55	13	8	3	0	1	1	1	0	11	14
Odžaci	117	69	89	35	4	6	3	0	2	1	4	1	8	15
Sombor	754	471	223	290	26	14	2	10	29	8	5	3	53	41
Ada	181	161	20	4	2	3	2	0	0	3	0	0	2	3
Kanjiža	391	141	94	125	9	11	0	0	1	1	0	0	16	15
Kikinda	578	237	162	110	114	90	0	3	4	2	5	2	69	61
N.Kneževac	71	131	15	1	7	8	1	1	0	0	0	0	8	8
Senta	469	35	8	80	16	14	2	1	3	0	0	0	9	9
Čoka	139	97	3	56	20	8	0	1	1	0	2	0	22	23
Žitište	83	69	14	18	15	21	0	0	1	0	10	17	5	21
Zrenjanin	1009	612	182	218	99	70	0	0	4	4	97	1	126	158
N.Crnja	199	54	4	13	15	11	0	0	0	0	8	0	1	9
N.Bečej	380	34	27	34	37	17	0	0	0	1	103	0	28	24
Sečanj	81	120	11	49	17	18	0	0	0	0	1	1	13	23
Alibunar	253	207	54	63	41	39	1	0	0	0	2	2	31	32
B.Crkva	162	169	97	159	83	64	1	1	0	1	0	0	24	24
Vršac	374	321	86	136	36	24	16	3	2	5	1	2	43	54
Kovačica	241	323	76	58	51	28	0	1	1	0	0	0	33	41
Kovin	417	164	37	87	64	39	0	2	0	3	1	3	33	29
Opovo	104	40	57	17	14	2	0	0	0	0	0	0	10	11
Pančevo	1072	792	328	338	141	111	3	4	5	0	2	5	99	114
Plandište	15	134	4	30	7	12	1	0	0	0	0	0	2	6
VOJVODINA	18487	15984	4837	5837	2144	2252	190	227	728	929	346	99	1619	2194

do 30. novembra 2002. i 2003. godine

Opština	Inf.int.bact.		Salmonellosis		Tph strept.		TIA		M.Lyme		Scarlatina		TBC	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Bač	28	66	2	18	25	22	4	25	5	11	1	1	9	9
B.Palanka	109	239	71	33	100	171	90	45	15	30	10	11	29	23
B.Petrovac	113	69	0	6	50	41	6	11	1	0	0	0	7	3
Beočin	58	222	15	23	61	114	16	18	12	13	2	2	12	3
Bečej	92	31	3	5	56	68	3	28	1	2	10	0	3	8
Vrbas	37	187	15	59	60	104	4	63	0	1	13	16	31	13
Žabalj	80	48	7	12	30	71	21	8	6	4	8	4	13	14
Novi Sad	732	665	262	356	1240	1829	234	295	76	85	103	144	72	59
Srbobran	3	40	4	7	49	83	2	9	0	2	6	4	18	6
Temerin	18	126	5	23	28	336	28	36	3	9	7	9	5	6
Titel	41	47	7	3	80	76	7	30	3	1	0	0	22	15
S.Karlovci	18	20	11	4	41	59	7	5	3	0	2	4	5	2
Indija	15	30	50	30	18	72	11	8	1	6	11	32	20	8
Irig	76	7	38	3	113	74	5	1	3	3	4	2	6	5
Pečinci	8	10	7	7	3	1	2	8	0	0	3	10	5	6
Ruma	5	20	31	26	12	7	9	10	2	1	15	4	31	21
S.Mitrovica	33	135	49	55	84	50	6	4	10	13	15	13	32	30
S.Pazova	75	5	12	13	191	46	5	2	0	0	28	29	29	27
Šid	1	6	1	4	45	57	1	2	2	6	1	1	15	8
B. Topola	1	2	11	9	2	3	2	7	5	4	33	11	3	10
M.Idoš	1	2	1	3	3	9	1	1	0	1	1	14	2	4
Subotica	24	15	222	95	287	274	72	62	6	7	64	75	38	33
Apatin	37	8	8	2	3	2	4	5	1	1	0	5	25	12
Kula	18	23	5	7	3	5	28	19	3	0	29	5	18	14
Odžaci	8	16	74	8	2	1	6	8	3	0	1	1	15	20
Sombor	145	130	28	27	42	37	33	121	2	10	36	16	32	33
Ada	6	0	2	2	9	8	0	0	2	0	33	5	3	3
Kanjiža	81	47	2	10	150	73	2	53	0	0	11	8	4	3
Kikinda	5	11	54	53	55	40	84	39	0	3	9	5	17	13
N.Kneževac	9	0	1	1	51	16	0	0	1	1	6	1	2	2
Senta	0	2	2	8	67	12	0	0	2	1	16	4	7	2
Čoka	0	49	0	5	10	22	0	0	0	1	2	4	5	1
Žitište	10	7	3	7	0	30	0	4	0	0	1	2	13	5
Zrenjanin	111	98	52	75	34	6	8	34	0	0	24	12	41	29
N.Crnja	1	8	1	2	0	6	0	2	0	0	1	4	4	8
N.Bečej	9	7	6	19	8	1	7	7	0	0	3	1	5	6
Sečanj	7	48	3	1	3	5	0	0	0	0	2	1	4	4
Alibunar	34	34	6	8	1	0	13	19	1	0	3	7	6	5
B.Crkva	77	50	4	9	10	14	4	65	1	1	2	14	15	8
Vršac	54	47	6	30	7	2	23	54	16	3	0	4	16	9
Kovačica	38	30	16	7	36	26	6	10	0	1	1	0	13	15
Kovin	17	9	7	68	6	5	11	8	0	2	0	0	54	13
Opovo	43	12	1	1	0	13	7	2	0	0	1	2	0	3
Pančevo	123	86	70	150	23	24	112	91	3	4	39	49	20	32
Plandište	2	20	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	2	2
VOJVODINA	2403	2734	1175	1294	3098	3915	885	1220	190	227	558	536	728	555

Inf.int.bact.-Infectio intestinalis bacterialis non specificata; Tph strept.-Tonsillitis/pharyngitis streptococcica;
TIA-Intoxationes alimentariae bacteriales

Institut za zaštitu zdravlja
Sektor za epidemiologiju
Futoška 121
21 000 Novi Sad
tel/fax: 021 423 464
e-mail:nsepid@eunet.yu
www.izzns.org.yu/epidSH.htm